

Järfälla kommun

Beslut för gymnasieskola med yrkes- och introduktionsprogram

efter tillsyn i Järfälla gymnasium i Järfälla kommun

Med anledning av den rådande situationen med risker för smittspridning av Covid-19

Många skolor är i dagsläget starkt påverkade av de åtgärder som vidtas med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. Skolinspektionen anpassar för närvarande på olika sätt sin tillsyn och granskning. Mer information finns på www.skolinspektionen.se. Vi följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Eftersom skolan fortfarande är aktiv och ska fortgå men under andra omständigheter menar Skolinspektionen dock att det är viktigt att meddela bedömningen efter den tidigare tillsynen som redan ägt rum. Skolinspektionen har i detta beslut satt uppföljningstiden med hänsyn till rådande omständigheter. Uppföljningstiden kan komma att förlängas ytterligare om förutsättningarna förändras. Om du som huvudman behöver längre uppföljningstid kontakta Skolinspektionen för prövning.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Järfälla kommun att senast den **2 november 2020** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan anges de åtgärder som Skolinspektionen bedömer är nödvändiga för att åtgärda bristen. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen konstaterar att Järfälla kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero.
(5 kap. 3 § skollagen; Lgy 11, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Järfälla kommun ska se till att alla elever vid Järfälla gymnasium har en skolmiljö som präglas av studiero. I detta ingår:

- Att skapa en samsyn hos personalen kring de regler, rutiner och förhållningssätt skolan beslutat om för att skapa studiero. I detta arbete ingår bland annat att se till att lärare vet i vilka situationer de ska ingripa och hur detta ska ske.
- Att utveckla det strategiska arbetet i syfte att skapa en undervisning präglad av studiero genom att följa upp och analysera effekterna av genomförda åtgärder

och med det som stöd, vidta nödvändiga utvecklingsåtgärder. Vidare ingår att följa upp och utvärdera de vidtagna åtgärderna.

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att utbildningen inte är utformad på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero.

Föreläggande

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen bedömer att inte alla elever tillförsäkras en undervisning som präglas av studiero. Utredningen visar visserligen att skolan vidtar åtgärder men att dessa inte har främjat studieron i tillräcklig utsträckning. Skolan behöver därmed vidta ytterligare åtgärder. Studiero är en viktig förutsättning för att eleverna ska kunna inhämta och utveckla kunskaper och värden och nå så långt som möjligt i förhållande till utbildningens mål.

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero.

Av intervjuer med elever framgår att det finns klasser på skolan där studieron brister och att det varierar hur lärarna agerar för att främja en undervisning präglad av studiero. Några elever beskriver studieron som bra, medan andra elever samtidigt uppger att det finns klasser där studieron brister "nästan varje lektion", "varannan lektion" eller att det i ett specifikt ämne "oftast är stökigt". Elever ger visserligen exempel på att lärare delar in klasserna i mindre grupper och att skolan tillsatt mer personal för att främja studiero, men att det samtidigt finns lärare som inte gör något när studieron brister. Andra elever beskriver att de insatser som görs inte har någon effekt på studieron. Enligt elever blir konsekvensen av att studieron brister att det är svårt att koncentrera sig och följa med i undervisningen.

Representanter för elevhälsan bekräftar i intervju elevernas bild av att studieron brister även om skolan genomför vissa åtgärder. Elevhälsan uppger att skolan visserligen bedriver ett arbete efter en utarbetad strategi för att upprätthålla studieron i undervisningen, men att detta inte är tillräckligt. Enligt elevhälsan är frågan om studiero en av skolans stora utmaningar och att studieron brister generellt på skolan och inte bara i någon särskild klass. Några av orsakerna är enligt elevhälsan stora elevgrupper och "studiesvaga" elever.

Lärare och rektorn beskriver i intervjuer att undervisningen på skolan generellt präglas av studiero men att detta inte gäller alla elevgrupper. Enligt lärare är studieron "för det mesta god" om inte lektionen har föregåtts av någon incident. Studieron är även beroende av om det är teoretisk lektion eller vilken tid på dagen lektionen bedrivs. Lärare beskriver vidare att skolan har flera elever som inte är intresserade av teoretiska lektioner och som därför har svårigheter att bibehålla sin koncentration. Lärare uppger visserligen att det finns ett aktivt arbete på skolan för att främja studiero men enligt

rektorn behöver skolan se till att arbetet omfattar samtliga lärare. Rektorn uppger vidare att studieron är god i "de flesta klassrum" men beskriver samtidigt att det största problemet är sena ankomster och att elever går ut och in från klassrum för att hämta läromedel. Enligt rektorn stör dessa moment lektionerna och skolan behöver i högre grad arbeta för att motverka dessa störningsmoment. Rektorn beskriver även ett specifikt program där skolan har "svårigheter med att få till en studiero" och anger att elevernas bristande studiemotivation är orsaken till det.

Av mottagen dokumentation framgår att det är en bristande studiero i undervisningen och att bristen varit bestående under en längre tid. Av *Kvalitetsrapport läsår 2018/2019*, som Skolinspektionen har tagit del av, framgår att andelen elever i årskurs 2 som "instämmer helt eller ganska mycket" med att det är studiero på lektionerna är 48 procent. För läsåret 2017/18 var motsvarande andel 39 procent och läsåret dessförinnan 45 procent. Enligt rapporten har arbetet med studiero varit ett fokusområde på skolan under de två senaste läsåren.

Motivering till föreläggande som ingripande

Enligt skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister.

Då verksamheten vid Järfälla gymnasium inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten i fråga om att tillförsäkra en skolmiljö som präglas av studiero, föreligger skäl att förelägga Järfälla kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa den påtalade bristen.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Undervisning och lärande

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Järfälla kommun uppfyller författningarnas krav inom området undervisning och lärande.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Järfälla kommun uppfyller författningarnas krav inom området extra anpassningar och särskilt stöd.

Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Järfälla kommun uppfyller författningarnas krav inom området arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram.

Bedömning och betygssättning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Järfälla kommun uppfyller författningarnas krav inom området bedömning och betygssättning.

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Järfälla kommun uppfyller författningarnas krav inom området grundläggande förutsättningar för skolenheten.

Styrning och utveckling av verksamheten

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Järfälla kommun uppfyller författningarnas krav inom området styrning och utveckling av verksamheten.

På Skolinspektionens vägnar

X Joakim Öberg

Beslutsfattare

Signerat av: Joakim Öberg

X Tonny Johansson

Föredragande

Signerat av: Tonny Johansson

Bilaga

Fakta om Järfälla gymnasium

Fakta om Järfälla gymnasium

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Järfälla kommun under våren 2020. Järfälla gymnasium besöktes av Skolinspektionen mellan den 3 mars 2020 och den 15 april 2020.

Järfälla gymnasium är en kommunal gymnasieskola i Järfälla kommun med 13 nationella program/inriktningar och cirka 700 elever. Dessutom har skolan fem introduktionsprogram med cirka 280 elever. På skolenheten bedrivs även gymnasiesärskola, som dock inte ingår i denna tillsyn. Skolan leds av en rektor och fyra biträdande rektorer.

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Enligt Skolverkets nationella statistik för läsåret 2018/19 var den genomsnittliga betygspoängen för avgångselever på bygg- och anläggningsprogrammen 13.6 jämfört med rikets 13.0 poäng, el- och energiprogrammet 13.0 jämfört med 12.8, ekonomiprogrammet 11.0 jämfört med 14.7, estetiska programmet 14.1 jämfört med 14.9, naturvetenskapsprogrammet 13.7 jämfört med 16.0, samhällsprogrammet 11.5 jämfört med 14.5, teknikprogrammet 12.5 jämfört med 14.7, VVS- och fastighetsprogrammet 12.4 jämfört med 12.6. Andelen elever som tog gymnasieexamen inom tre år (samtliga program på skolenheten) var 83 procent jämfört med rikets 72 procent.

Trygghet och studiero

I Skolinspektionens enkät som genomfördes hösten 2018 var indexvärdet 7.6 (av 10) för trygghet för eleverna i årskurs 2, att jämföra med 8.1 för elever i årskurs 2 i samtliga skolor som deltog i enkäten. Avseende studiero var indexvärde 6.2 (av 10) medan värdet för samtliga deltagande skolor i årskurs 2 var 6.5. Resultatet för årskurs 2 visar att flickor dels upplevde en något mindre trygghet och dels en mindre studiero än för pojkar.